

JK

Roll No. _____

Question Booklet Number

O.M.R. Serial No. :

--	--	--	--	--	--	--	--

--

M.A. II Semester (NEP) Examination, 2025-26

Urdu (Urdu Marsia)

Paper Code							
A	0	3	0	8	0	1	T

Question Booklet
Series

A

Time : 1 : 30 Hours]

[Maximum Marks : 75

Instructions to the Examinee :

1. Do not open the booklet unless you are asked to do so.
2. The booklet contains 100 questions. Examinee is required to answer 75 questions in the OMR Answer-Sheet provided and not in the question booklet. **All** questions carry equal marks.
3. Examine the Booklet and the OMR Answer-Sheet very carefully before you proceed. Faulty question booklet due to missing or duplicate pages/questions or having any other discrepancy should be got immediately replaced.
4. Four alternative answers are mentioned for each question as – A, B, C & D in the booklet. The candidate has to choose the correct answer and mark the same in the OMR Answer-Sheet as per the direction :

(Remaining instructions on the last page)

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश :

1. प्रश्न-पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक आपसे कहा न जाए।
2. प्रश्न-पुस्तिका में 100 प्रश्न हैं। परीक्षार्थी को 75 प्रश्नों को केवल दी गई OMR आन्सर-शीट पर ही हल करना है, प्रश्न-पुस्तिका पर नहीं। **सभी** प्रश्नों के अंक समान हैं।
3. प्रश्नों के उत्तर अंकित करने से पूर्व प्रश्न-पुस्तिका तथा OMR आन्सर-शीट को सावधानीपूर्वक देख लें। दोषपूर्ण प्रश्न-पुस्तिका जिसमें कुछ भाग छपने से छूट गये हों या प्रश्न एक से अधिक बार छप गये हों या उसमें किसी अन्य प्रकार की कमी हो, तो उसे तुरन्त बदल लें।
4. प्रश्न-पुस्तिका में प्रत्येक प्रश्न के चार सम्भावित उत्तर- A, B, C तथा D हैं। परीक्षार्थी को उन चारों विकल्पों में से सही उत्तर छँटना है। उत्तर को OMR उत्तर-पत्रक में सम्बन्धित प्रश्न संख्या में निम्न प्रकार भरना है :

(शेष निर्देश अन्तिम पृष्ठ पर)

Rough Work
रफ़ कार्य

- 1- جس میں کسی شخص کی وفات یا شہادت کا حال بیان کیا جائے ان اشعار کو کیا کہا جاتا ہے؟
- (A) نظم
(B) قصیدہ
(C) مرثیہ
(D) واسوخت
- 2- مرثیہ کس زبان کا لفظ ہے؟
- (A) عربی
(B) فارسی
(C) سنسکرت
(D) ہندی
- 3- ”والدہ مرحومہ کی یاد میں“ مرثیہ کس نے لکھا ہے؟
- (A) جوش
(B) جمیل مظہری
(C) اقبال
(D) حالی
- 4- شبنم نے بھر دیے تھے کٹورے گلاب کے“ مصرعہ اولیٰ کی نشان دہی کیجئے؟
- (A) خواہاں تھے زہرا گلشن زہرا جو آپ کے
(B) ہم وہ ہیں غم کریں گے ملک جن کے واسطے
(C) راتین تڑپ کے کاٹی ہیں اس دن کے واسطے
(D) جو ہر بدن کے حسن سے سارے چمک گئے
- 5- ”مرثیہ غالب“ کس کا مشہور مرثیہ ہے؟
- (A) چکبست
(B) جمیل مظہری
(C) وحید اختر
(D) حالی
- 6- ”اگر ضمیر نہ ہوتے تو دبیر کا وجود ہوتا اور نہ انیس کا“ کس کا قول ہے؟
- (A) مسعود حسن رضوی ادیب
(B) عطیہ نقوی
(C) بلال نقوی
(D) مولانا الطاف حسین حالی

- 7- مسدس میں کتنے مصرعے ہوتے ہیں؟
- (A) دو
(B) تین
(C) پانچ
(D) چھ
- 8- مسدس کو مرثیے کی شکل میں متعین کرنے کا سہرا
- کس کے سر ہے؟
- (A) سودا
(B) ضمیر
(C) دلگیر
(D) خلیق
- 9- مرثیے میں کتنے اجزائے ترکیبی ہوتے ہیں؟
- (A) پانچ
(B) چھ
(C) سات
(D) آٹھ
- 10- ”چہرہ“ کسے کہتے ہیں؟
- (A) شہادت
(B) رجز
(C) رزم
(D) تمہید
- 11- میدان جنگ میں پہنچ کر دشمن کو لاکارنا مرثیے
- کے کس حصے میں آتا ہے؟
- (A) رزم
(B) چہرہ
(C) رجز
(D) سراپا
- 12- مرثیے کا آخری حصہ کیا کہلاتا ہے؟
- (A) شہادت
(B) بین
(C) آمد
(D) رجز

- 13- بیجاپور کے عاشور خانے کا نام بتائیے؟
- (A) زینب محل
(B) حسن محل
(C) حسین محل
(D) حسین محل
- 14- ”نوسر ہار“ کس کی تصنیف ہے؟
- (A) اشرف بیابانی
(B) میراجی شمس العشاق
(C) برہان الدین
(D) نصرتی
- 15- حسین محل شاہی عاشور خانہ کس نے تعمیر کرایا تھا؟
- (A) قطب شاہ
(B) علی عادل شاہ
(C) احمد نظام شاہ
(D) ابراہیم نظام شاہ
- 16- بیجاپور میں سب سے پہلے کس کے مرثیے ملتے ہیں؟
- (A) اشرف بیابانی
(B) میراجی شمس العشاق
(C) برہان الدین جانم
(D) ان میں سے کوئی نہیں
- 17- ان میں سے کس مرثیہ نگار کا تعلق گوکنڈہ سے نہیں ہے؟
- (A) نصرتی
(B) وجہی
(C) غواصی
(D) عبداللہ قطب شاہ
- 18- کس دکنی مرثیہ نگار کا مرثیہ ”قصہ حضرت علی اکبر“ کے عنوان سے ملتا ہے؟
- (A) اشرف بیابانی
(B) احمد گجراتی
(C) قلی قطب شاہ
(D) عادل شاہ

23- دس میں کہوں، سو میں ہوں یہ درد ہے میرا

اس طرز میں جو جو کہے شاگرد ہے میرا

اس شعر میں کون سی صنعت پائی جاتی ہے؟

(A) تشبیہ

(B) استعارہ

(C) تعلی

(D) تضاد

24- اردو مرثیہ خالص --- نثر ادب صنف سخن ہے۔

خالی جگہ پر کیجئے؟

(A) ایرانی

(B) ہندوستانی

(C) تورانی

(D) لبنانی

25- ”مرثیے کی سماجیات“ کس کی کتاب ہے؟

(A) سید محمد عقیل

(B) ام ہانی اشرف

(C) نیر مسعود

(D) عابد حسین حیدری

19- ان میں سے کس کا شمار ضمیر کے معاصرین میں

نہیں کیا جاتا؟

(A) افسردہ

(B) ناظم

(C) دلگیر

(D) مونس

20- کلیات سودا میں مرثیوں کی کل تعداد کتنی ہے؟

(A) ۶۵

(B) ۶۹

(C) ۷۲

(D) ۷۵

21- شاعری میں دلگیر کے استاد کون تھے؟

(A) مصحفی

(B) ناسخ

(C) آتش

(D) ان میں سے کوئی نہیں

22- میر انیس کے والد ماجد کا نام کیا تھا؟

(A) میر خلیق

(B) میر حسن

(C) میر ضاحک

(D) میر محمد

- 26- میر انیس کب اور کہاں پیدا ہوئے؟
- (A) ۱۸۰۳ء، لکھنؤ
(B) ۱۸۰۳ء، فیض آباد
(C) ۱۸۰۳ء، کانپور
(D) ان میں سے کوئی نہیں
- 27- اردو میں تقابلی تنقید پر لکھی گئی پہلی کتاب کون سی ہے؟
- (A) مقدمہ شعر و شاعری
(B) آب حیات
(C) شعریات
(D) موازنہ انیس و دبیر
- 28- کس مرثیہ نگار کے یہاں فصاحت سے زیادہ بلاغت پائی جاتی ہے؟
- (A) انیس
(B) دلگیر
(C) دبیر
(D) مولس
- 29- عون و محمد کس کے صاحب زادے تھے؟
- (A) حضرت زینب
(B) صفرا
(C) سلینہ
(D) شہر بانو
- 30- امام حسین علیہ السلام سے حضرت زینب کا کیا رشتہ تھا؟
- (A) بہن
(B) پھوپھی
(C) ماں
(D) خالہ
- 31- یزید کے رسالے کا سپہ سالار کون تھا؟
- (A) عمر بن سعد
(B) شمر
(C) عمرو بن حجاج
(D) حُر

35- مقتضائے حال کے موافق کلام اِپراد کرنے کو کیا

کہتے ہیں؟

(A) فصاحت

(B) طوالت

(C) بلاغت

(D) حسن ترتیب

36- اردو میں کربلائی مرثیے کا پہلا شاعر کسے تسلیم کیا

جاتا ہے؟

(A) اشرف بیابانی

(B) برہان الدین جانم

(C) میراجی شمس العشاق

(D) ان میں سے کوئی نہیں

37- اورنگ زیب عالمگیر کا مرثیہ کس نے لکھا ہے؟

(A) سودا

(B) میر

(C) مرزا مظہر جان جاناں

(D) جعفر زٹلی

32- اس شعر میں کون سی صنعت پائی جاتی ہے؟

پنہاں زرہ میں ہوتی تھی اس طرح سناں

بجلی چمک کے ہوتی ہے جوں ابر میں نہاں

(A) استعارہ

(B) تشبیہ

(C) تعلی

(D) تجاہل عارفانہ

33- میر انیس کے پردادا کا نام بتائیے؟

(A) میر حسن

(B) میر ضاحک

(C) میر ضمیر

(D) مستحسن خلیق

34- میر انیس کے کلام میں فصاحت پر سب سے

زیادہ زور کس نے صرف کیا ہے؟

(A) نیر مسعود

(B) مسعود حسن رضوی

(C) شبلی

(D) حالی

41- اقبال کا مرثیہ ”والدہ مرحومہ کی یاد میں“ ان کے

کس شعری مجموعے میں شامل ہے؟

(A) اسرار خودی

(B) بانگ درا

(C) بال جبریل

(D) ضرب کلیم

42- شخصی مرثیے کی داغ بیل کس نے ڈالی؟

(A) غالب

(B) حالی

(C) جوش

(D) چکبست

43- مرثیے کی کتنی قسمیں ہیں؟

(A) ایک

(B) دو

(C) چار

(D) چھ

38- ان میں سے کون سا مرثیہ حالی کا نہیں ہے؟

(A) داغ دہلوی

(B) مرثیہ غالب

(C) کلیم محمود خاں

(D) ملکہ وکٹوریہ

39- ”گووند رانا ڈے“ اور ”تیج ناتھ نرائن“ کی

وفات پر پرسوز مرثیے کس نے لکھے ہیں؟

(A) ظریف لکھنوی

(B) اقبال

(C) چکبست

(D) حالی

40- ان میں سے ہما تما گاندھی جی پر کس نے مرثیہ

نہیں لکھا؟

(A) فراق

(B) جگر

(C) جوش

(D) منیر شکوہ آبادی

- 44- جمیل مظہری کا شعری مجموعہ ”نقش جمیل“ کب شائع ہوا؟
- (A) ۱۹۵۰ء
(B) ۱۹۵۱ء
(C) ۱۹۵۲ء
(D) ۱۹۵۳ء
- 45- جمیل مظہری کا مرثیہ ”عرفان عشق“ کتنے بندوں پر مشتمل ہے؟
- (A) ۳۰
(B) ۳۵
(C) ۳۷
(D) ۴۰
- 46- سید کاظم علی کس مرثیہ نگار کا نام ہے؟
- (A) جمیل مظہری
(B) شاد عظیم آبادی
(C) وحید اختر
(D) جوش
- 47- ”جنبش سے میرے خامہ رسوں صراری“ اس کا دوسرا مصرعہ بتائیے؟
- (A) دم جس کا گھٹ رہا تھا کشاش پر راز کی
(B) کھلتی ہے آنکھ اس گرہ نیم بازی کی
(C) سطرین نہیں شکن ہیں حجابات ناز کی
(D) ستمی ہے اک بہار میں رونق بہار کی
- 48- ”مضرب شہادت“ کس کے کا مرثیہ ہے؟
- (A) جوش
(B) فراق
(C) جمیل مظہری
(D) امید فاضلی
- 49- مشہور مرثیہ ”مضرب شہادت“ کس ہیئت میں لکھا گیا ہے؟
- (A) ترکیب بند
(B) مثلث
(C) مثنوی
(D) مسدس

- 50- میں کم سنی سے عاشق نظم دبیر ہوں
واللہ لطف شعر میں اس کے اسیر ہوں
مرزا دبیر کے بارے میں یہ شعر کس نے کہا ہے؟
(A) واجد علی شاہ
(B) میر انیس
(C) مرزا غالب
(D) امام بخش ناسخ
- 51- پیاسی جو تھی سپاہ خدا تین رات کی
ساحل سے سر پٹکی تھیں موج فرات کی
اس شعر میں کون سی صنعت پائی جاتی ہے؟
(A) استعارہ
(B) کنایہ
(C) حسن تغلیل
(D) مجاز مرسل
- 52- شخصی مرثیے کی ابتداء کس صدی سے ہوئی؟
(A) سترہویں
(B) اٹھارویں
(C) انیسویں
(D) بیسویں
- 53- ”مرثیہ داغ“ کس کا مرثیہ ہے؟
(A) اقبال
(B) حالی
(C) شاد
(D) چکبست
- 54- ’جوش ملیح آبادی کے مرثیہ‘ کس کی کتاب ہے؟
(A) امیر علی جون پوری
(B) ضمیر اختر نقوی
(C) قمر نقوی
(D) بلال نقوی
- 55- جوش کا مرثیہ ”حسین اور انقلاب“ کس سنہ میں
منظر عام پر آیا؟
(A) ۱۹۴۱ء
(B) ۱۹۴۲ء
(C) ۱۹۴۳ء
(D) ۱۹۴۴ء

- 56- جوش کا مرثیہ ”موجد و مفکر“ میں کتنے بند ہیں؟
- (A) ۱۱۰
- (B) ۱۱۵
- (C) ۱۲۰
- (D) ۱۲۵
- 57- ”روح انیس“ کے مرتب کون ہیں؟
- (A) نیر مسعود
- (B) فضل امام
- (C) سید مسعود حسن رضوی ادیب
- (D) عطیہ نقوی
- 58- پنکھڑی، تیلی، صنوبر، دوب، نسرین چاندنی
لا جو ردی، شربتی، دھانی، گلابی، چمپئی
جوش کے اس شعر کا تعلق کس صنف سے ہے؟
- (A) غزل
- (B) مرثیہ
- (C) نظم
- (D) رباعی
- 59- جوش کا مرثیہ ”شمع ہدایت“ کس ہیئت میں لکھا گیا ہے؟
- (A) غزل
- (B) مثنوی
- (C) مربع
- (D) ترکیب بند
- 60- ”آوازہ حق“ کس کا مرثیہ ہے؟
- (A) فراق
- (B) جوش
- (C) جمیل مظہری
- (D) شاد عظیم آبادی
- 61- ”ملکہ وکٹوریہ“ کا مرثیہ کس نے لکھا ہے؟
- (A) غالب
- (B) سودا
- (C) حالی
- (D) محمد حسین آزاد
- 62- حالی نے ”بلبل ہند“ کس کو کہا ہے؟
- (A) سرسید
- (B) شبلی
- (C) نذیر احمد
- (D) غالب

- 63- مرثیے کے اجزائے ترکیبی کس نے متعین کئے؟
- (A) خلیق
(B) دلگیر
(C) میر ضمیر
(D) فصیح
- 64- ”میر انیس نے مرثیہ گوئی کے ساتھ مرثیہ خوانی کو بھی ایک فن بنا دیا۔“
یہ قول کس کا ہے؟
- (A) مرزا ہادی رسوا
(B) عبدالحلیم شرر
(C) رتن ناتھ سرشار
(D) نذیر احمد
- 65- میر انیس نے ابتداء میں کون سا تخلص اختیار کیا؟
- (A) رنگین
(B) مانی
(C) حزیں
(D) ان میں سے کوئی نہیں
- 66- ”بادگار غالب“ کے مصنف کا نام بتائیے؟
- (A) حالی
(B) مالک رام
(C) شبلی
(D) سرسید
- 67- عمر گزری ہے اسی دشت کی سیاہی میں
پانچویں پشت ہے شبیر کی مداحی میں
یہ شعر کس کے مرثیے سے تعلق رکھتا ہے؟
- (A) دبیر
(B) مونس
(C) انیس
(D) رئیس
- 68- ”دفتر ماتم“ کس مرثیہ نگار کا مجموعہ ہے؟
- (A) خلیق
(B) دبیر
(C) دلگیر
(D) فصیح
- 69- ”اردو مرثیہ“ کس کی تصنیف ہے؟
- (A) وزیر آغا
(B) ام ہانی اشرف
(C) عابد حسین حیدری
(D) شارب ردولوی

- 70- دبیر کے مرثیے کو پڑھ کر یہ خیال کس نے ظاہر کیا تھا کہ:
- ”واقعی یہ حق مرزا دبیر کا ہے، دوسرا اس راہ میں قدم نہیں اٹھا سکتا۔“
- (A) غالب
(B) آتش
(C) ناسخ
(D) مصحفی
- 71- انتخاب مرثی، کس پبلیکیشن سے شائع ہوئی؟
- (A) ادارے ادبیات
(B) نصرت پبلیکیشن
(C) اتر پردیش اردو اکادمی
(D) کتاب گھر
- 72- شمالی ہند کا پہلا مرثیہ نگار کسے مانا جاتا ہے؟
- (A) یک رنگ
(B) روشن علی
(C) فضلی
(D) آبرو
- 73- کس کے کہنے پر میر انیس نے ”انیس“ تخلص اختیار کیا؟
- (A) مصحفی
(B) نصیر احمد
(C) ناسخ
(D) آتش
- 74- صحیح زمرے کی نشان دہی کریں؟
- (A) میر، سودا، حالی، مومن
(B) خلیق، ضمیر، دبیر، انیس
(C) فصیح، چکبست، فیض، جوش
(D) مخدوم، غالب، میر، فیض
- 75- ذیل میں دیئے گئے مرثیوں کی صحیح ترتیب پر نشان لگائیے؟
- (A) مرثیہ داغ، مرثیہ عارف، مرثیہ غالب
(B) مرثیہ غالب، مرثیہ عارف، مرثیہ داغ
(C) مرثیہ عارف، مرثیہ غالب، مرثیہ داغ
(D) ان میں سے کوئی نہیں

80- ”جب قطع کی مسافت شب آفتاب نے“

مرثیہ کے کس جزو سے تعلق رکھتا ہے؟

(A) چہرہ

(B) سراپا

(C) آمد

(D) رخصت

81- انیس کا مرثیہ ”جب قطع کی مسافت شب

آفتاب نے“ کتنے بندوں پر مشتمل ہے؟

(A) ۱۷۰

(B) ۱۷۵

(C) ۱۸۰

(D) ۱۸۹

82- ”کانوں کو حسن صوت سے خط برملا ملے“

اس مصرعے میں خط کے لغوی معنی بتائیے؟

(A) بے مزہ

(B) لطف و مزہ

(C) بھدی آواز

(D) بے رس

76- حالی نے اردو تنقید پر کون سی کتاب لکھی ہے؟

(A) مقدمہ شعر و شاعری

(B) شعر الجم

(C) کاشف الحقائق

(D) آب حیات

77- ”اردو میں شخصی مرثیے کی روایت“ کس کی

کتاب ہے؟

(A) فضل امام

(B) عقیل رضوی

(C) عطیہ نقوی

(D) عابد حسین حیدری

78- مرثیے کے کس جزو میں آہ و بقاء کی جاتی ہے؟

(A) جنگ

(B) بین

(C) شہادت

(D) رجز

79- شمالی ہند کا پہلا مرثیہ کون سا ہے؟

(A) عاشورہ نامہ

(B) نوسر ہار

(C) بکٹ کہانی

(D) ان میں سے کوئی نہیں

- 83- ”ہاں غازیو یہ دن ہے جدال و قتال کا“ اس مصرعے کا تعلق کس کے مرثیے سے ہے؟
- (A) دلگیر
(B) دبیر
(C) انیس
(D) جوش
- 84- میر ضمیر کس کے استاد تھے؟
- (A) مولنس
(B) دلگیر
(C) انیس
(D) دبیر
- 85- مرثیے کو کس نے تشبیہ سے متعارف کرایا تھا جو آگے چل کر چہرے سے منسوب ہوا؟
- (A) میر تقی میر
(B) سودا
(C) ضمیر
(D) خلیق
- 86- ”کس شیر کی آمد ہے کہ رن کانپ رہا ہے“ ”شیر“ کس کا استعارہ ہے؟
- (A) امام حسن
(B) امام حسین
(C) حضرت عباس
(D) حضرت علی
- 87- ”روح ادب“ کس کا شعری مجموعہ ہے؟
- (A) شاد عظیم آبادی
(B) فراق گورکھپوری
(C) چکبست
(D) جوش ملیح آبادی
- 88- انگشت عطار دس سے قلم۔۔۔ پڑا ہے۔ خالی جگہ پر کیجئے؟
- (A) ٹوٹ
(B) لوٹ
(C) چھوٹ
(D) پھوٹ

- 89- ”ہے کبھی عیب مگر حسن ہے ابرو کے لئے“
اس شعر کے دوسرے مصرعے کی صحیح نشان دہی کیجئے؟
- (A) سرمہ زیا ہے فقط زنگس جادو کے لئے
(B) زیب ہے خال سیہ چہرہ گل رو کے لئے
(C) تیرگی نیک ہے مگر بد ہے ابرو کے لئے
(D) تیرگی بد ہے مگر نیک ہے گیسو کے لئے
- 90- عطار دس مرثیہ نگار کا تخلص تھا؟
- (A) دبیر
(B) انیس
(C) جمیل مظہری
(D) شاد عظیم آبادی
- 91- ماہ کو مہر کروں ذروں کو انجم کردوں
گنگ کو، ماہر انداز تکلم کردوں
اس شعر میں کون سی صنعت پائی جاتی ہے؟
- (A) تشبیہ و استعارہ
(B) تجاہل عارفانہ
(C) تضاد تعلی
(D) لف و نشر مرتب
- 92- شاعر انقلاب کسے کہا جاتا ہے؟
- (A) فیض
(B) سردار جعفری
(C) کیفی اعظمی
(D) جوش
- 93- جوش کا انتقال کب اور کہاں ہوا؟
- (A) ۱۹۸۲ء، ملیح آباد
(B) ۱۹۸۲ء، ملتان
(C) ۱۹۸۲ء، اسلام آباد
(D) ۱۹۸۲ء، لاہور
- 94- مرزا دبیر کا اصل نام کیا تھا؟
- (A) کرامت علی
(B) شہادت علی
(C) لیاقت علی
(D) سلامت علی

- 95- شخصی مرثیہ کسے کہتے ہیں؟
- (A) کر بلا سے متعلق
- (B) کسی شخص سے متعلق
- (C) قوم کی اصلاح سے متعلق
- (D) ان میں سے کوئی نہیں
- 96- ”زندوں کی تعریف کو قصیدہ اور مردوں کی تعریف کو مرثیہ کہتے ہیں“۔ یہ خیال کس نے ظاہر کیا؟
- (A) آزاد
- (B) شبلی
- (C) حالی
- (D) امداد امام اثر
- 97- کر بلا میں شہداء کی تعداد کتنی تھی؟
- (A) ۷۲
- (B) ۷۳
- (C) ۷۴
- (D) ۷۵
- 98- دبیر کس شہر میں پیدا ہوئے؟
- (A) لکھنؤ
- (B) فیض آباد
- (C) میرٹھ
- (D) دہلی
- 99- ”پیداشعاع مہر کی مقراض جب ہوئی“ مقراض کے لغوی معنی کی نشان دہی کیجئے؟
- (A) تینچی
- (B) چاقو
- (C) برچھی
- (D) ان میں سے کوئی نہیں
- 100- وہ کر بلا کی رات وہ ظلمت ڈراونی وہ مرگ بے پناہ کے سائے میں زندگی مذکورہ شعر کس مرثیہ نگار کا ہے؟
- (A) جوش
- (B) حالی
- (C) انیس
- (D) دبیر

Rough Work
रफ़ कार्य

Example :

Question :

- Q. 1 (A) (B) (C) (D)
- Q. 2 (A) (B) (C) (D)
- Q. 3 (A) (B) (C) (D)

5. Each question carries equal marks. Marks will be awarded according to the number of correct answers you have.
6. All answers are to be given on OMR Answer Sheet only. Answers given anywhere other than the place specified in the answer sheet will not be considered valid.
7. Before writing anything on the OMR Answer Sheet, all the instructions given in it should be read carefully.
8. After the completion of the examination candidates should leave the examination hall only after providing their OMR Answer Sheet to the invigilator. Candidate can carry their Question Booklet.
9. There will be no negative marking.
10. Rough work, if any, should be done on the blank pages provided for the purpose in the booklet.
11. To bring and use of log-book, calculator, pager & cellular phone in examination hall is prohibited.
12. In case of any difference found in English and Hindi version of the question, the English version of the question will be held authentic.

Impt. On opening the question booklet, first check that all the pages of the question booklet are printed properly. If there is any discrepancy in the question booklet, then after showing it to the invigilator, get another question booklet of the same series.

उदाहरण :

प्रश्न :

- प्रश्न 1 (A) (B) (C) (D)
- प्रश्न 2 (A) (B) (C) (D)
- प्रश्न 3 (A) (B) (C) (D)

5. प्रत्येक प्रश्न के अंक समान हैं। आपके जितने उत्तर सही होंगे, उन्हीं के अनुसार अंक प्रदान किये जायेंगे।
6. सभी उत्तर केवल ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक (OMR Answer Sheet) पर ही दिये जाने हैं। उत्तर-पत्रक में निर्धारित स्थान के अलावा अन्यत्र कहीं पर दिया गया उत्तर मान्य नहीं होगा।
7. ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक (OMR Answer Sheet) पर कुछ भी लिखने से पूर्व उसमें दिये गये सभी अनुदेशों को सावधानीपूर्वक पढ़ लिया जाये।
8. परीक्षा समाप्ति के उपरान्त परीक्षार्थी कक्ष निरीक्षक को अपनी OMR Answer Sheet उपलब्ध कराने के बाद ही परीक्षा कक्ष से प्रस्थान करें। परीक्षार्थी अपने साथ प्रश्न-पुस्तिका ले जा सकते हैं।
9. निगेटिव मार्किंग नहीं है।
10. कोई भी रफ कार्य, प्रश्न-पुस्तिका में, रफ-कार्य के लिए दिए खाली पेज पर ही किया जाना चाहिए।
11. परीक्षा कक्ष में लॉग-बुक, कैल्कुलेटर, पेजर तथा सेल्युलर फोन ले जाना तथा उसका उपयोग करना वर्जित है।
12. प्रश्न के हिन्दी एवं अंग्रेजी रूपान्तरण में भिन्नता होने की दशा में प्रश्न का अंग्रेजी रूपान्तरण ही मान्य होगा।

महत्वपूर्ण : प्रश्न-पुस्तिका खोलने पर प्रथमतः जाँच कर देख लें कि प्रश्न-पुस्तिका के सभी पृष्ठ भलीभाँति छपे हुए हैं। यदि प्रश्न-पुस्तिका में कोई कमी हो, तो कक्षनिरीक्षक को दिखाकर उसी सीरीज की दूसरी प्रश्न-पुस्तिका प्राप्त कर लें।